47ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 843 — Կ. ՊՈԼԻՍ — ԱՒԱԳ ՇԱԲԱԹԻ 25 ՄԱՐՏ/ 7 ԱՊՐԻԼ 1904 — 20 ՄՈՒՇԱՐԻԱՆ 1322 — 25 ՄԱՐՏ 1320

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գալաթա Ալի մահալէ, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքիար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته‌در
صاحب امتیازی : اوهانس فریه
اداره خانه‌سی : باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԳԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	3 ամիսէն	6 ամիսէն
Պոլսոյ համար	80 գր.	50 գր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Ուրուսաստանի համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 գրուշ,
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԴԵԳԵՐՈՒՄՆԵՐ

ԴԷՊ Ի ՀԻՍԱՆԴԱՆՈՑ

...Վար կ'իջնանք հիմայ, մէկ դստիկոնէն միւսը, արագ արագ, նայուածքի վերջին բովերէ անցունելով չրշաղայած սրահներնիս, մինչեւ որ կը հասնինք այն կոկիկ սպրկիկ սենեակը՝ որ բժշկական խորհրդակցութեան սեպհական է։ Մէկ դին թանգարան մը, ապին՝ համակ ոսկորէ մարդ մը որ դիւային ծիծաղ մը ունի ակնակապիճներուն փապարներուն մէջ, աթոռ մը՝ վրան շապիկ մը ձգուած։ Ա՛չափ։ Ցեռոյ կը մտնանք վիրաբուժական աչխատանոցը։ ապակեպատ դարաններու մէջ՝ մկրատներ, հատոցներ, դանակներ իրենց մեծ ու պզտիկ, կեռ ու գալար դիրքերով։ Մանզումէի արտօնատէրը ատոնց անմաքրութիւնը կը շեշտէ, պաշտօնեան «նէրէն» կը նեղանայ, «դուրէն» կը ժպտի ու կը ջանայ նոր սրբումներէ անցունել ատոնցմէ մէկ քանին՝ ձեռքի խանդրած լաթովը։ Գետինը, քարէ յատակին վրայ կը կոթողուի նեղկբուկի սեղան մը, բարակ գլան մը ճոթէն՝ անարի դերը կը կատարէ. գործողութեան տրապէզն է ատիկա, որուն վրայ Զարդարեան իր նշդրակը խաղցուցած է ձեռքերուն ամէնէն անգութովը և վարժո՛վը միանգամայն, մարմիններէ յօտելով ինչ որ հոտելի էր, կամ պատառուած քներ կարելով՝ որչափ որ կարելի կը տեսնար։ Սեղան չէ, ապաքինութեան դաշն հանդատաքար՝ այդ տրապէզը։ Ու մինչ որմախորին մէջ չարուած սիւպլիմէի գունաւոր ջուրերուն, ծորակներուն ու կաթսաներուն քովէն մեր փախուստը կ'տապենք, ինծի անանկ կուգայ որ ձայներ կ'ելլան այդ պատերուն մէջէն, կտրտուող խոցտներու աղաղակներ, յօտտուող հիւանդներու հռնդիւններ՝ որոնցմով ապահովաբար Ֆօնօկրա՛ֆ դարձած է այս վայրը։

Շէնքին գետնայարկը կը կազմէ լուսաբանը։ Հին տուներու խոհանոցը յիշեցնող բակ մը, նեղ, ծուռիկ, յեռոյլայն, և ալիւր առալին պատկերը սրբագրող եւրոպական ոճով շինուած դեղցիկ սենեակ մը՝ ծակոտկէն տախտակամածով, որ տուչ ընողներունն է։— «Բանեցուր սա կաշին», կը ձայնէ մեկ մին՝ հոն կեցող պաշտօնեային, և ահա խողովակը ձեռքն է, ծորակը բացուած, ջուրը երկնապող կը ժայթքի արոյրէ ծակին խորքէն, շառաչելով չխրտալով ու դիմացի պատը բոպէի՛ մը մէջ թափ թաց ընելով։ Հրդեհի գիշեր կը յիշեցնէ այս պատկերը, ջրհանկիրներուն վաչառը և ջուրին պռռուքը՝ երկինքն ի վեր։ Ժիր, ճապուկ ու ճկուն տղայ մըն է այս պաշտօնեան, որ կարծես կ'ուզէ սուտը չի հանել իր Արշաւիր անունին սկիզբի վանկը։

Մառանը անդին անջատ չէ՛նք մըն է գետնայարկ. առաջին հատը որ ներս մտնողին ռունգերը կը գգուէ՝ խառուէին անուշ բուրումն է։ Մեքենան կը դառնայ ապուշի մը չլապիրկ բազուկին տակ ու սուրճին թուխ հատիկները ձագարն ի վար կ'անհետին։

—«Անունդ ինչ է», կը հարցուննք։

—«Պօղո՛ս պէյ» կը պատասխանէ ադ մէ՛կ չապիկով ու մէ՛կ տափատով գլխաբաց յաղթանդամը որ կը թուի զաղափար չունենալ բնաւ թէ ի՛նչ է յոգնութիւնը։ Վերը, տուիքներուն շուրջը, փայտերու վրայ, օճառներու կոնձերը ճերմակ աղիսներու պէս կը շարուին, մաքրութեան բարկ հոտ մը ծաւալելով այդ մառանի ծանր մթնոլորտին մէջ. հեռուն, առաստաղին գերաններուն նեռուած պուղի...պարապ սնուռներ, ու վերը, քարէ յատակին վրայ բրգացում մը թիթեղամաններու, նաեւ տախտակէ մեծդի ըստեմարաններ, չեղ չեղ խուփերով՝ որոնց մէջ մթերուած կը մնայ նպարեղէնի համեստ գերդաստանը։ Կը բարեւենք Ալաճաճեանը, մառանին այդ բարիի դէմքով ծերուկը ու կ'անցնինք։

Մառանէն խոհանոց՝ ճամբան տրամաբանօրէն ուղիղ է։ Երկուքն ալ կեդրոնական Որովայնն են այս մեծ Հասատութեան որ ուրիշ բառով կը կոչուի Պատսպարան, այսինքն խմբում մը հազար եօթանասուն երկու հոգիներու,—ինչպէս նոթ կուտայ քովէս Իսրայէլ էֆէնտի։ Ու կաթսաներու մէջ լողացող պրաստ, հատապուրի վարդագոյն բլուրներ, սաներով լեցունկ կանկառը և ակութներու վրայ զետեղուած պտուկներ առատուընէ մինչև իրիկուն կը գբփգփան, կը գթգթան չարունակ՝ Ստամոքսին պահանջը գոհացնելու եռանդով մը, առատ, իւղոտ ու մաքուր։ Խոհարարներ կը դեգերին հոս ու հոն, ոմանք ուսերնուն մէյմէկ դաստառակ նետած, ուրիշներ ձեռուընին չերեփ ու մէկ քանին ալ կտրատելու եռեւէ հում միսերու այն կարմիր կոյսը՝ որ տարածուած է երկար սեղանին վրայ։ Աւելի մաքուր, աւելի համեղ կերակուրներ կարելի չէ արդէն սպասել ասոնցմէ, քանի որ այնքան չատուր են ծամող կղակները՝ գործող ձեռքերուն հետ բաղդատմամբ։

Պղտիկ մի՛ղադէպ մը։ Խոհանոցին մէկ անկիւնը բաց ձգուած տետրակ մը կը նշմարեմ, վրան՝ Թուղթի կտոր մը։ Ներելի չէր անչուշտ մեզի վերաբերութիւն չունեցող գիրերու դարձնել նայուածքնիս, բայց չը գիտեմ ի՛նտոր աչքս հոտ կը պաղի պահ մը,—պարզ այցելուի անդաղանապահ սեւեռո՛ւմ մը՝ որուն կարծես բոց կուտայ լրագրողի անխուսափելի պարտականութիւնը։ Սա էր կարդացածս, որչափ որ կը յիշեմ։

«Վարպե՛տ. Տօքթ. Տաղաւարեանի և հիւրի մը համար չո՛ւտ քանի մը կտոր քիւլպաստը պատրաստէ, նաև քիչ մըն ալ մածուն»։ Կերոզաց անուշ։ Զեմ խորհիր թէ ո՞վ կըրնայ ըլլալ այդ հիւրը։ կը խորհիմ սակայն անոք, հիւանդ այն թշուառներուն վրայ՝ որոնց բաժին կիյնար կաթսաներուն մէջ լողացող համեստաշուք պրասը։

Կը մնայ երթալ էրիկ մարդոց Ապուշանոցը՝ որ քիչ մը հեռուն կը գըտնուի։ Հիւանդապահը՝ զգօն կերպարանքով յաղթահասակ անձ մը երկաթ ձողերով դռնակը կը բանայ, ու կը սուզուինք մթագին գետնայարկի մը խոր՝ ուր ջլախաւորներուն վիժտուքը աչխարհ բռնած է։ Ահ տեղին «ուղեղներու խանդարան» անունը պիտի տար ապահովապէս ընտպաչտ դպրոցի ո՛ր և է սան։ Կուռքի արձանացումներ, հրապիտի ցաւագին միմոսումներ ու փիլիսոփայի կեղծունակ շարժուձեւեր զիրար կը խաչաձեւեն, հոս նստարանին վրայ, հոն կայնուկ՝ ճակատ ճակտի, և անդին խմբանդրիի անյարիր պատկերացումներով։ Ելելով մնանկներուն չուկան է հոս, կը սակարկեն, կը պոռչըտան, յիշոցի պէս սարքերութիւններ միջոցին մէջ կը ծածանին, ու նկուղի այս զարհուրելի առանձնացը զբօսանքի ելլող տղոց դպրոցականներու տարօրինակ երեւոյթը կ'առնէ։

Մէկուն ձեռք Սաղմոս մը կայ. ձախին կը կենամ ու ոգոքիչ չէչտ մը դընելով ձայնիս մէջ՝ կը հարցունեմ իրեն.

—Ինչ կը կարդաս կոր։

=Տեսած բանիդ ի՞նչ պատասխան տամ, կը յարէ ու կը թաղուի նորէն իր ընթերցումին խոր։

—Բանի՞ տարու կաս, հարցում. կ'ուզեմ աս հեղու յիսունը անցուկ չոշորդի մը՝ որ իսկոյն պեխերը կ'առնէ ձեռք ու ակնարկ մը ձգելով թելերուն վրայ՝ կը ձայնէ.

=Համրէ՛...։

Ուսումնասիրութեան անսպառ աղբիւր այս որջը, զոր ակամայ կը լքենք փութով, վասն զի չուն չերու գարշահոտութենէն ու մթութեան տիրապետումէն՝ խղդուելնիս բան մը չէ։ «Երանի՝ հոգւով աղքատներուն», զուրաւելի ջիղերուն կը դպչէր Կայծակեանի որ ծանր յանդիմանութիւններ կ'ուղղէր զաւկին, մինչեւ իսկ յանախորդներու ներկայութեանը զինք խայտառակել սպառնալով։

Այն առուն սակայն ներքին գաւառներէն մէկ քանի գնորդներ ներս մտան և Կռէկուառ փոխանակ անտարբերութիւն ցուցնելու և կամ զանոնք ծաղրել ելլելու, անմիջապէս դիմաւորեց ժպտադէմ ու սկսաւ ամբողջ ճարտարախօսութիւնը չռայլել, մէկ քանի կտոր ապրանք աւելի ծախելու համար։ Մարդերը ինք անձամբ կը բերէր ու անոնց ամէնուն ծալքերը բանալով՝ արհեստին յատուկ համոզիչ բացատրութիւններ կուտար իւրաքանչիւր կտորին նկատմամբ, ճիշդ այն ձեւերով ու եղանակներով, զորս հայրը կը կիրարկէր յաճախ՝ սակարկութիւններու պահուն։

Կայծակեան՝ զաւկին այս բարեփոխումն հանդէպ երջանկութեան գագաթնակէտն հասած կը նկատէր ինքզինք ու բնաւ չէր միլամտեր առուտուրին, որ վերջապէս յաջողութեամբ պակուեցաւ։

Կռէկուառ ձեւի համար միայն հօրը հաւանութիւնն ստանալէ ետք ապրանքը ծախեց և դրամները արկղակալին յանձնելով, սկսաւ հրահանգել միւս պաշտօնեաները, որ ուշադրութիւն ընեն ծրարներու կանոնաւոր չարքին ու ճաշակաւոր յարդարումին և ինք սիկառ մը պլորելով՝ վաճառատան հեռաւոր մէկ անկիւնը՝ հօրը ներկայութենէն հեռու՝ աթոռակի մը վրայ նստաւ ու յոգնութիւն առնող մարդու երեւոյթով սկսաւ սուրճ խմել։

Կայծակեան խորհելու ու գործելու կարողութիւն չէր զգար այլ եւս իր մէջ, ամբողջ էութիւնը գրաւուած էր արտասովոր ուրախութիւնով մը, զոր կը տեսնէր առաջին անգամ հանդիպած բարեկամին արտայայտելու։ Ինք որ բոլորովին յուսահատած էր Կռէկուառէն, հիմա՝ անոր՝ սովորական գործի մարդոց նման եռանդով ու աշխուժով վաճառատան փարիլը ամէնէն մեծ երջանկութիւնը կը նկատէր և մտքովը կը մաղթէր որ յարատեւ ըլլար զաւկին այս բարեփոխումը։ Իսկ Կռէկուառ ռնհամբեր կ'սպասէր կէս օրին, որպէս զի ճաշի պատրուակով դուրս ելլայ ու երթայ Բրթի-Շանի պարտէզը, ուր ժամադիր եղած էր Լիւքսէնպուրկի հիւրանոցին ծառային հետ։

Երիտասարդը վերջին ծայր վախցած էր հօրը սպառնալիքէն որ մահացում պիտի ըլլար իրեն համար, կատարելապէս համոզուած էր որ եթէ իր արհամարհոտ ընթացքը չարունակէր հօրը հանդէպ, խստաբարոյ մարդը ամէն նկատում ոտքին տակ առնելով՝ պիտի վրընտէր զինք վաճառատունէն ու հրապարակով՝ խայտառակէր։ Այս պարագան խոր ազդած էր վրան և գիշերուան միջադէպէն ետք որոշած էր հօրը հաճելի ըլլալու համար ամէն հիդ թափել, ասիկայ սակայն՝ պատառ մը չէր որ իր սովորական զբօսանքները դադրեցնէր, ընդհակառակը ա՛լ աւելի զօրաւոր հիմի մը վրայ պիտի դնէր զանոնք, քանի որ վաճառատան գործերը հօրը ուղղելու պէս վարելով՝ համակրանքը վաստկած կ'ըլլար անոր և իրաւունք կը տանար ուզածին չափ դրամ առնելու վաճառատունէն։

Կռէկուառի հանդիսաւորապէս սուրճ խմած պահուն, վաճառատունէն գաղտագողի ներս սպրդեցաւ հաճոյքի ընկերը Բօլ և զայն յոգնած դարձած ու անխնամ արդուզարդով տեսնելով.

— Ադ ինչ է մօնշեռ, ըսաւ, աս ինչ թափթփած վիճակ, էլէնին այսպէս չտեսնայ քեզ, Աստուա՛ծ վկայ անգամ մ'ալ երեսդ չի նայիր։

—Ինչ ընենք, պատասխանեց Կռէկուառ լրջութեամբ, էլէնին փոր չկըշտացներ, հացը ասկէ պիտի ուտենք մենք, գրպաննիս տակ չկենալուն պէս ոչ էլէնին մեր երեսը կը նայի, ո՛չ ալ Սոֆին, ալ հերիք է որչափ պարապ բաներու ետեւէ ինկանք, քիչ մ'ալ գործի նայինք։ Դո՛ւն այսօր ինչ ըրիր տեսնանք, դրամ չահեցա՞ր, անոր նայինք։

Շանթի հարուած մը այնչափ խոր պիտի չազդեր Բօլի վրայ, որչափ Կռէկուառի այս լուրջ խօսքերը։ Ինք արդէն դատարկապորտ սրիկային մէկը՝ ամբողջ յոյսը Կռէկուառի նման մէկ քանի դիւրահաւան բայց ունեւոր հասակակիցներու վրայ դրած էր, որոնց ղնորիւ թէ կը զուարճանար և թէ այլ և այլ անխոստովանելի միջոցներով կ'ապրէր անոնց երեսէն։ Երեւոյթները փրկելու խորամանկութեամբ՝ թէեւ ապառվագրական ընկերութեան մը գործակալի անունը առած էր, սակայն միայն անուանապէս կը զբաղէր անով ու ժամանակին մեծագոյն մասը երիտասարդները մոլորեցնելով կ'անցընէր։ Աչքքաց, ճարպիկ ու խորամանկ էր բառին ընդարձակ առումովը։ Մայրենի լեզուին չափ յաջողութեամբ կը խօսէր տաճկերէնը, յունարէնն ու եւրոպական մէկ քանի լեզուները և անբաժան թղթապանակը՝ ձեռքը, աչխատութենէ պարտասած մէկու մը ձեւերով, ցորեկները կը մտնէր երիտասարդներու գործատեղիները և հրապուրիչ նկարագրութիւններով ու երանաւէտ խոստումներով կը սկսէր պատմութիւններ ընել, իրիկուան զուարճութեան ու թղթախաղի ընկերներ ճարելու համար։ Թշուառականը եթէ իր կարողութիւններն ու արժանիքը պատուաւոր միջոցներով չահագործել ուզէր, ապահովապէս մեծ յաջողութիւններ կրնար ձեռք բերել սակայն անգամ մը անձնատուր եղած էր կեանքի ստորնագոյն ճիւղին, ուրիշ չէր կրնար ազատիլ։

Անկումի ծայր աստիճանին չէր հասած դեռ Բօլ, խորամանկութիւնն ու ապառվագրական ինչ պատուիրակի քողը կրցած էին ծածկել անոր ինքնութիւնը, որ առանց անտեղութեան կրնար մտնել վաճառատուններէ ներս ու իրեն հետ տանիլ տիզմին մէջ թաթաւել անմեղ հոգիները։ Այն օր Օր. Ադամեանի վրայ խորհրդակցելու նպատակով եկած էր Կռէկուառի հետ։ Հետապնդումը զոր կատարած էր այս երիտասարդին վրայ, նպատաւոր արդիւնք չէր ունեցած իրեն համար և հիմա քանի որ գեղեցիկ աղջկան բնաւ կարանն ալ գիտէր, եկած էր անոր խօսքը բանալով՝ Կռէկուառի քիթէն բռնելու համար։ Եւ սակայն երիտասարդին հոգեկան փոփոխութիւնն ու լրջութիւնը տեսնելով, մասամբ յուսահատել սկսած էր ձեռք բերելիք յաջողութենէն։

Կռէկուառ կռնած էր արդէն Բօլի նպատակը և անոր ընկերութենէն խուսափելու համար սկսաւ յուսահատեցուցիչ պատասխաններ տալ անոր, Վարդանոյշի հասցէն ձեռք անցընելէ ետք, աւելորդ կը գտնէր Բօլի գործակցութիւնը, որ գուցէ ալ աւելի դժուարացնէր գործը, քանի որ օրիորդը պատուաւոր աղջկան երեւոյթ ունէր։ Ուստի այս տեսակէտով՝ բնաւ առիթ չտուաւ անոր որ Վարդանոյշի խօսքը բանայ և ծանրախոհ դէմք մը առնելով միտ՛ինք խօսեցաւ վաճառատան գործառնութիւններուն ու հրապարակի կեանքին վրայ։

—Պռավո՛ Կռէկուառ, գոչեց Բօլ գործը անուշի կապելու խորամանկութեամբ, պռավո՛, կատարելապէս օմսա՛ֆեռ եղած ես։

—Գործի տեղը գործ, զբօսանքի տեղն ալ զբօսանք, պատասխանեց Կռէկուառ, գործը զբօսանք կը հայթայթէ՛, բայց զբօսանքը գործ չի հայթայթեր։

—Սեռքենքման, ըսաւ Բօլ, վուզավէ ռեզոն մօնշեռ։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹՈՒՄՈՆԸ — 30

ՈՍԿԻՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՑ

ՎԷՊ

ՏՕՂԱՆԱՆԸՆԵԱՆ ԿՈՄԱՆԴԷ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Գ.

Վաճառատան պաշտօնեաները Կռէկուառի այս անակնկալ բարեփոխումէն այլայլած՝ լուռ ակնարկներով զիրար կը հարցաքննէին և չէին կրնար նշանակութիւն տալ հօր ու զաւկին միջեւ տիրող համերաշխ ոգիին, որուն հակառակը տեսած էին միշտ, անոնց երկուքին ալ վրայ։

Ուրիշ ժամանակներ Կռէկուառ սովորաբար անտարբեր կը դանուէր վաճառատան յաճախորդներուն նկատմամբ և եթէ գաւառացի գնորդներ գային, անոնց արտասանութիւնը կեղծելով, ծաղրել կ'սկսէր զանոնք, բնաւ հոգ չընելով թէ յաճախորդներու անձնասիրութիւնը վիրաւորելը ի՛նչ ծանր հետեւանքներ կ'ունենար իրենց առեւտուրին համար։ Այս պարագան ամէնէն աւելի ջիղերուն կը դպչէր Կայծակեանի որ ծանր յանդիմանութիւններ կ'ուղղէր զաւկին, մինչեւ իսկ յաճախորդներու ներկայութեանը զինք խայտառակել սպառնալով։

Այն առուն սակայն ներքին գաւառներէն մէկ քանի գնորդներ ներս մտան և Կռէկուառ փոխանակ անտարբերութիւն ցուցնելու և կամ զանոնք ծաղրել ելլելու, անմիջապէս դիմաւորեց ժպտադէմ ու սկսաւ ամբողջ ճարտարախօսութիւնը չռայլել, մէկ քանի կտոր ապրանք աւելի ծախելու համար։ Մարդերը ինք անձամբ կը բերէր ու անոնց ամէնուն ծալքերը բանալով՝ արհեստին յատուկ համոզիչ բացատրութիւններ կուտար իւրաքանչիւր կտորին նկատմամբ, ճիշդ այն ձեւերով ու եղանակներով, զորս հայրը կը կիրարկէր յաճախ՝ սակարկութիւններու պահուն։

Կայծակեան՝ զաւկին այս բարեփոխումն հանդէպ երջանկութեան գագաթնակէտն հասած կը նկատէր ինքզինք ու բնաւ չէր միլամտեր առուտուրին, որ վերջապէս յաջողութեամբ պակուեցաւ։

Կռէկուառ ձեւի համար միայն հօրը հաւանութիւնն ստանալէ ետք ապրանքը ծախեց և դրամները արկղակալին յանձնելով, սկսաւ հրահանգել միւս պաշտօնեաները, որ ուշադրութիւն ընեն ծրարներու կանոնաւոր չարքին ու ճաշակաւոր յարդարումին և ինք սիկառ մը պլորելով՝ վաճառատան հեռաւոր մէկ անկիւնը՝ հօրը ներկայութենէն հեռու՝ աթոռակի մը վրայ նստաւ ու յոգնութիւն առնող մարդու երեւոյթով սկսաւ սուրճ խմել։

Կայծակեան խորհելու ու գործելու կարողութիւն չէր զգար այլ եւս իր մէջ, ամբողջ էութիւնը գրաւուած էր արտասովոր ուրախութիւնով մը, զոր կը տեսնէր առաջին անգամ հանդիպած բարեկամին արտայայտելու։ Ինք որ բոլորովին յուսահատած էր Կռէկուառէն, հիմա՝ անոր՝ սովորական գործի մարդոց նման եռանդով ու աշխուժով վաճառատան փարիլը ամէնէն մեծ երջանկութիւնը կը նկատէր և մտքովը կը մաղթէր որ յարատեւ ըլլար զաւկին այս բարեփոխումը։ Իսկ Կռէկուառ ռնհամբեր կ'սպասէր կէս օրին, որպէս զի ճաշի պատրուակով դուրս ելլայ ու երթայ Բրթի-Շանի պարտէզը, ուր ժամադիր եղած էր Լիւքսէնպուրկի հիւրանոցին ծառային հետ։

Երիտասարդը վերջին ծայր վախցած էր հօրը սպառնալիքէն որ մահացում պիտի ըլլար իրեն համար, կատարելապէս համոզուած էր որ եթէ իր արհամարհոտ ընթացքը չարունակէր հօրը հանդէպ, խստաբարոյ մարդը ամէն նկատում ոտքին տակ առնելով՝ պիտի վրընտէր զինք վաճառատունէն ու հրապարակով՝ խայտառակէր։ Այս պարագան խոր ազդած էր վրան և գիշերուան միջադէպէն ետք որոշած էր հօրը հաճելի ըլլալու համար ամէն հիդ թափել, ասիկայ սակայն՝ պատառ մը չէր որ իր սովորական զբօսանքները դադրեցնէր, ընդհակառակը ա՛լ աւելի զօրաւոր հիմի մը վրայ պիտի դնէր զանոնք, քանի որ վաճառատան գործերը հօրը ուղղելու պէս վարելով՝ համակրանքը վաստկած կ'ըլլար անոր և իրաւունք կը տանար ուզածին չափ դրամ առնելու վաճառատունէն։

Կռէկուառի հանդիսաւորապէս սուրճ խմած պահուն, վաճառատունէն գաղտագողի ներս սպրդեցաւ հաճոյքի ընկերը Բօլ և զայն յոգնած դարձած ու անխնամ արդուզարդով տեսնելով.

— Ադ ինչ է մօնշեռ, ըսաւ, աս ինչ թափթփած վիճակ, էլէնին այսպէս չտեսնայ քեզ, Աստուա՛ծ վկայ անգամ մ'ալ երեսդ չի նայիր։

—Ինչ ընենք, պատասխանեց Կռէկուառ լրջութեամբ, էլէնին փոր չկըշտացներ, հացը ասկէ պիտի ուտենք մենք, գրպաննիս տակ չկենալուն պէս ոչ էլէնին մեր երեսը կը նայի, ո՛չ ալ Սոֆին, ալ հերիք է որչափ պարապ բաներու ետեւէ ինկանք, քիչ մ'ալ գործի նայինք։ Դո՛ւն այսօր ինչ ըրիր տեսնանք, դրամ չահեցա՞ր, անոր նայինք։

Շանթի հարուած մը այնչափ խոր պիտի չազդեր Բօլի վրայ, որչափ Կռէկուառի այս լուրջ խօսքերը։ Ինք արդէն դատարկապորտ սրիկային մէկը՝ ամբողջ յոյսը Կռէկուառի նման մէկ քանի դիւրահաւան բայց ունեւոր հասակակիցներու վրայ դրած էր, որոնց ղնորիւ թէ կը զուարճանար և թէ այլ և այլ անխոստովանելի միջոցներով կ'ապրէր անոնց երեսէն։ Երեւոյթները փրկելու խորամանկութեամբ՝ թէեւ ապառվագրական ընկերութեան մը գործակալի անունը առած էր, սակայն միայն անուանապէս կը զբաղէր անով ու ժամանակին մեծագոյն մասը երիտասարդները մոլորեցնելով կ'անցընէր։ Աչքքաց, ճարպիկ ու խորամանկ էր բառին ընդարձակ առումովը։ Մայրենի լեզուին չափ յաջողութեամբ կը խօսէր տաճկերէնը, յունարէնն ու եւրոպական մէկ քանի լեզուները և անբաժան թղթապանակը՝ ձեռքը, աչխատութենէ պարտասած մէկու մը ձեւերով, ցորեկները կը մտնէր երիտասարդներու գործատեղիները և հրապուրիչ նկարագրութիւններով ու երանաւէտ խոստումներով կը սկսէր պատմութիւններ ընել, իրիկուան զուարճութեան ու թղթախաղի ընկերներ ճարելու համար։ Թշուառականը եթէ իր կարողութիւններն ու արժանիքը պատուաւոր միջոցներով չահագործել ուզէր, ապահովապէս մեծ յաջողութիւններ կրնար ձեռք բերել սակայն անգամ մը անձնատուր եղած էր կեանքի ստորնագոյն ճիւղին, ուրիշ չէր կրնար ազատիլ։

Անկումի ծայր աստիճանին չէր հասած դեռ Բօլ, խորամանկութիւնն ու ապառվագրական ինչ պատուիրակի քողը կրցած էին ծածկել անոր ինքնութիւնը, որ առանց անտեղութեան կրնար մտնել վաճառատուններէ ներս ու իրեն հետ տանիլ տիզմին մէջ թաթաւել անմեղ հոգիները։ Այն օր Օր. Ադամեանի վրայ խորհրդակցելու նպատակով եկած էր Կռէկուառի հետ։ Հետապնդումը զոր կատարած էր այս երիտասարդին վրայ, նպատաւոր արդիւնք չէր ունեցած իրեն համար և հիմա քանի որ գեղեցիկ աղջկան բնաւ կարանն ալ գիտէր, եկած էր անոր խօսքը բանալով՝ Կռէկուառի քիթէն բռնելու համար։ Եւ սակայն երիտասարդին հոգեկան փոփոխութիւնն ու լրջութիւնը տեսնելով, մասամբ յուսահատել սկսած էր ձեռք բերելիք յաջողութենէն։

Կռէկուառ կռնած էր արդէն Բօլի նպատակը և անոր ընկերութենէն խուսափելու համար սկսաւ յուսահատեցուցիչ պատասխաններ տալ անոր, Վարդանոյշի հասցէն ձեռք անցընելէ ետք, աւելորդ կը գտնէր Բօլի գործակցութիւնը, որ գուցէ ալ աւելի դժուարացնէր գործը, քանի որ օրիորդը պատուաւոր աղջկան երեւոյթ ունէր։ Ուստի այս տեսակէտով՝ բնաւ առիթ չտուաւ անոր որ Վարդանոյշի խօսքը բանայ և ծանրախոհ դէմք մը առնելով միտ՛ինք խօսեցաւ վաճառատան գործառնութիւններուն ու հրապարակի կեանքին վրայ։

—Պռավո՛ Կռէկուառ, գոչեց Բօլ գործը անուշի կապելու խորամանկութեամբ, պռավո՛, կատարելապէս օմսա՛ֆեռ եղած ես։

—Գործի տեղը գործ, զբօսանքի տեղն ալ զբօսանք, պատասխանեց Կռէկուառ, գործը զբօսանք կը հայթայթէ՛, բայց զբօսանքը գործ չի հայթայթեր։

—Սեռքենքման, ըսաւ Բօլ, վուզավէ ռեզոն մօնշեռ։

(Շարունակելի)

ու սրունքը փապարին մէջէն դուրս քաշեց։

Դեգերումիս իր կատարին հասած է։ Պարտէզ կ'իջնանք՝ դէպի ձախ դառնալով ու Դիւանին ճամբան կը բռնենք։ Սուրբը նախախնամական ըմպելիքը կ'ըլլայ հոգ. ա՛նչափ յոգնած էր ալքերս՝ դիտելէ և ուղղս անչափ ցաւած՝ զգածուելէ, որ անգարի պէս խոցու

Ա Զ Դ

Կ. Պոլսոյ Հայ. Աւետարանական Եկեղեցին Հաղորդութեան Ս. Խորհուրդը պիտի կատարէ այսօր, Աւագ Հինգշաբթի, առաւօտեան ժամը 4ին (Ը. Ե.) Բերայի Հոլանտական մատրան մէջ։

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ցառաջիկայ Ս. Զատիկի տօնին առթիւ տեղի ունենալիք այցելութեանց պարտականութենէն զերծ մնալու համար ի նպաստ Հիւանդանոցիս հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են։

Տեարք՝

Գաբրիէլ և Վահան Պապեան 48, Եղբարք Թօփալեան 40ական, Սէրվիչէն Տպարանապետ, Արշակ Գարակէօզեան, Եղբարք Գափամաճեան, Գրիգոր Արապեան, Տիգրան Թոգաթեան, Թադէոս Հանէսեան։ Բենիամին Շէքէրճեան, Յովակիմ Մինասեան, Բիւզանդ Թ. Հանէսեան 27ական։ Աբրահամ Շատան, Երուանդ Վարդանեան, Ց. և Տ. Մինասեան 25ական։ Կարապետ Սօլախեան, Յովհաննէս Պառաւեան, Հ. և Ա. Սեթեան, Յարութիւն Սելեան, Վռամշապուհ Մանուկեան, Առաքել Տեփիկեան, Եդուարդ Գարակէօզեան, Երուանդ Ս. Գարեան, Կարապետ, Գրիգոր Մաղուէան, Ճիվան Թէքէեան, Սարգիս Տիլտիզեան Որդի, Գառնիկ Ց. Եուսուֆեան, Վահրամ Կարմրուկեան, Մագուտ Հարէնց, Գասպար Ասլանեան, Սարգիս Նարլեան, Ռուբէն և Լեւոն Սէմէրճեան, Միհրան Թիմուրեան, Գարեգին Մօլտուվագ, Նշան Լոգմակէօզեան, Մարտիրոս Զօպանեան, Վահրամ և Հրաչեայ Տ. Ներսէսեան, Ա. Տամատեան, Բարսեղ Կիւլպենկեան, Հրանդ Մրսուրեան, Սարգիս Տանձիկեան, Եղբարք Ալլահվէրտեան, Մկրտիչ Սիսլրեան, Աւետիս Իսպէնեան, Բիւզանդ Ս. Թէրզեան, Նշան Հանէսեան, Գաբրիէլ Էլիկիզէեան, Գէորգ Արապեան և Ընկ., Բերոբէ Տատեան 20ական դրուշ։

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ
ԴԱՍՈՒՑ ԴՊՐԱՑ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԵՒ ԱՅԼՈՅ ԵԿԵՂԵՑԵԱՅ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ

ԽԹ.—Դպրաց դասուն երիցագոյն անդամներէն երկուքը մասնաւոր դասապետ կամ դպրաց համար Դասագլուխ կ'անուանուին Տնօրէն Խորհրդոյ և ընդհանուր Դասապետին համաձայնութեամբ, և երկու դասերու երգեցողութեանց կ'առաջնորդեն։ Ուր որ Դպրաց Դասը բազմաթիւ է՝ հնար է անոնց օգնականներ ալ անուանել։ Դպրաց Դասագլուխներուն բացակայութեան ատեն ներկայ դպիրներուն երիցագոյն և յարմարագոյնը կը վարէ նոյն պաշտօնը։

Ը.—Դպիրներ իրենց աստիճանին և վարժութեան և ձայնին նկատողութեամբ և հաստատուն կերպով երկու դասերու վրայ կը բաժնուին Դպրապետի կարգադրութեամբ, թէպէտեւ ի հարկին իրարու պէտք է օգնեն։

ԾԱ.—Ճաշու գիրքերը և Պատարագի քաղցաւոր սպասաւորութիւններն և Գանձերու կամ քարոզներու երգեցողութեան ընկերակցութիւնը՝ Դպրաց դասու անդամակիցներուն կը պատկանին։

ԾԲ.—Դպիրներ պատարագի և ժամերգութեանց ժամանակ միշտ շապիկով դաս կը մտնեն։ Հնար է սովորական ժամերգութեանց պահուն սեւ վերարկու գործածել եթէ տեղական սովորութիւն կամ գիւրութիւն կայ։ Դասի մէջ միշտ բացագլուխ կը կենան. բայց տաբիքոսներու և տկարներու ներեալ է ցուրտ ժամանակներ փոքրիկ և գաղաթը բոլորչի սեւ գդակներ գործածել։

ԾԳ.— Արարողութեանց միջոցին պէտք է պարկեշտ և վայելուչ շարժուածք և նստուածք ունենալ. գոհերիկ ձեւերէ և աշխարհիկ երաժիշտներու կերպերէն զգուշանալ, աւելորդ և անտեղի պատճառներով դասէ չհեռանալ, և միշտ հաւատացեալոց շինութիւն աղդել։

ԺՈՂՈՎՆԵՐ ԵՒ ՀԱՆԴԷՍՆԵՐ

ԾԴ.— Դպրաց դասեր սովորական ըլլալով ընդհանուր ժողով կը գումարուն տարին երկու անգամ. իսկ արտասովոր կերպով երբ ընտրութեանց պէտք ըլլայ կամ ծանր խնդիր մը տեղի ունենայ։

ԾԵ.—Ընդհանուր ժողովը կը գումարուի Դպրապետին հրաւէրով և նախագահութեամբ, որ ատենապետութիւնն ալ կը վարէ. բայց արտասովոր գումարմանց համար նախապէս Պատրիարքի հաւանութիւնը պիտի ստացուի։ Ատենադպրի պաշտօնը կը վարէ Տնօրէն խորհրդոյ ատենադպիրը։

ԾԶ.—Ընդհանուր ժողովի գործերն են. 1. Ընտրութիւն Դպրապետի. 2. Ընտրութիւն Տնօրէն խորհրդոյ. 3. Ընդունելութիւն պատուոյ անդամներու. 4. Քննութիւն տարեկան հաշիւներու. 5. Որոշում դպրաց դասուն վերաբերեալ ծանր խնդիրներու կամ նշանաւոր բարւոքումներու։

ԾԷ.— Ընդհանուր ժողովներու մէջ ձայն ունին և ընտրող քուէ կը վայելեն ամէն դպիր անդամներ. իսկ ընտրելի են միայն երիցագոյն դպիրներ։ Ընտրութիւնք կը կատարուին գաղտնի քուէով։

ԾԸ.— Ընդհանուր ժողովներու մէջ բացարձակապէս արգիլեալ է Դպրաց դասուն վերաբերեալ գործերէ դուրս, որեւիցէ խնդրոյ վրայ խօսիլ՝ տեսութիւն յայտնել և վիճաբանութիւն ընել։

ԾԹ.—Ընդհանուր ժողովներու ատենագրութեանց վաւերական պատճէնները Նիստէն մինչեւ երեք օր պէտք է Պատրիարքին հաղորդուին։

(Շարունակելի)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տարաբախտ որդւոյս, Արթունի, մահուան առթիւ շնորհակալութիւն կը յայտնեմ ամէն անոնց որ ներկայ գտնուեցան թաղման հանդէսին ու յայտնեցին իրենց ցաւակցութիւնները։

Տ. ՏԱՏՐԵԱՆ
Ատամնաբոյժ

Գատը-Գիւղ, 24 Մարտ 1904

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

6 Ապրիլ 1904

Ֆրանս. 3% Français)	97 10
Բէժի (Tab. Turcs)	372 —
Օսմ. Միացեալ (R. Nv. Unif.)	81 65
Երկաթուղի (Lots Turcs)	120 —
Պանդ Օթթ. (Banque Ott.)	572 —
Թրանսվալ (Transvaal)	96 —

ԹԷՎԱՖԻՀԱԹ

Մէքթէպը Ֆիւնունը Հարպիյէի Շահանէ պաչ քեսթիպի սաատ. Հաչիմ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ թէրֆիէն Ուլա սընՇը էվվէլի թէվֆիհ պույրուլմուչ տրր։

* * *

Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ վիլայէթի Մէքթուպճըլըղընա՝ Տախիլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի մէքթուպի գալէմի խիւլէֆասընտան իզզ. Ահմէտ Միհնիր էֆէնտի թային պույրուլմուչ տրր։

ՆԸՇԱՆ

Էնգարէ վալիսի աթուֆ. Մէհմէտ Ճէվատ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ խրտէմաթը սաարգանէ վէ ռէվիհէթմէնտանէսինէ մէպնի Մուրասսա Մէհմիտի նըշանը զիչանը ինսան պույրուլմուչ տրր։

ՆԵՐՔԻՆ

ԿԱՑՈՒ. ՇՆՈՐՀ.—Վեհ. Սուլթանը Զատկի տօներուն առթիւ, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս բարեհաճեցաւ 50,000 ղրուշ շնորհել Հայոց Պատրիարքարանին, 50,000 ղր. Ցունաց Պատրիարքարանին, 25,000 հայ-կաթոլիկներու Պատրիարքարանին և 30,000 ալ Հրէից Խախամպաշտարանին։

ՕՍՄ. ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ.—Իտալական թերթերը հիացումով կը խօսին Մեսուտիյէ յածանաւին վրայ, որուն կատարելութիւնները և առաւելութիւնները կը թուեն։

Այս յածանաւը 9000 թոնս տարողութիւն ունի, 101 մէթր երկայնութիւն, 20 մէթր լայնութիւն և ժամը 17 ու կէս մղոն արագութիւն։ Մեծ ուպզիկ 42 թնդանօթներով զինուած է։ Մեքենան 11,000 ձիու ուժ ունի և կատարելագործեալ ու վերջին դրութեամբ է։ Իր տրամադրութեան տակ կան երկու շոգեմակոյկներ, մէկը 12 մէթր երկայն և միւսը 9 մէթր։ Նաւուն երկաթեայ զրահը 25 սանտիմ թանձրութիւն ունի։ Այս չքեղ յածանաւը Օսմ. մարտանաւին մէկ գեղեցիկ զարդն է։

Մեսուտիյէ շատ սիրալիր և խանդավառ ընդունելութիւն մը գտաւ Միտիլլիի առջեւ ուր կը գտնուի հիմա։

Ապտիւլ-Մէճիտ ալ երէկ Ասորեան կղզիներէն ճամբայ ելաւ, գալ միանալու համար Մեսուտիյէի, որուն հետ թնդանօթաձգութեան և արագութեան փորձեր պիտի կատարէ Միտիլլի առջեւ։

Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Տարտանէլի Օսմ. նաւատորմի զրահներէն մէկ մասը ներկայ գտնուի այդ փորձերուն։

Կայս. ուրիշ Իրատէի մը համաձայն, ծովային նախարարութիւնը որոշեց Ապտիւլ-Մէճիտ յածանաւին հրամատարները և սպաները։ Ատոնց ցանկը կայս. Պալատ մատուցուեցաւ։

ԱՏԱՆԱՑԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ.— Կայս. բարեւներ հաղորդուեցան Ատանայի կուսակալ Պարրի փաշայի, անոր բարւոք ծառայութեանց համար։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ.—Կայս. Իրատէի մը համաձայն, երկրագործական Պանքային մասնաճիւղերը փոխանակ դրամ փոխ տալու մշակներուն որ սերմնցու և երկրագործական գործիքներ գնեն, իրենք պիտի մատակարարեն այդ նիւթերը։ Այս դրութիւնը իբր լաւագոյնը նկատուած է, քանի որ չատ մը երկրագործներ առած դրամին ուրիշ բաներու կը ծախսեն և երկրագործական նիւթերէ դարձեալ զուրկ մնալով կը սկսին նեղուիլ։ Ասկից զատ բնական է որ Երկրագործական Պանքային առած գործիքները աւելի կատարելագործեալ և աւելի ուժան պիտի ըլլան քան թէ բուն իսկ մշակներուն գնածները։ Սերմնցուներն ալ ընտիր տեսակէ պիտի ըլլան, բերքերուն բարելաւման համար։

ՊԱՐՍԻՑ ԴԵՍՊԱՆԸ.— Մասնաւոր հեռագիրի մը համաձայն, պարսից դեսպան իշխան Միրզա Բիզա խան Վիեննայէն Պոլիս կը ժամանէ այսօր։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Թուրքերէն թերթերը «Թայմզ»է առնելով կը գրեն թէ, Պուլկար աւազակապետ Ալեքսիի խումբը բնաջինջ եղած է Օսմ. զօրքերուն կողմէ Մէնլիքի կողմերը։

—Գ. զօրարանակին զինուորական քննիչ Սէզայի փաշա Սելանիկ ժամանեց։

—Սէրէզի պուլկար փախստականներէն 5 հոգի եւս վերադարձան։

ԽԱՂԱՄՈԼՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ.— Կայս. բարեհաճ Իրատէ մը հրամայեց խստիւ արգիլել խաղամոլութիւնը, որ չատերու դժբաղդութեան պատճառ կ'ըլլայ։ Այդ առթիւ հետեւեալ պատիժները տնօրինուեցան.—Խաղացողները, խաղարան բանեցնողները և խաղացողներուն դրամ փոխ տուողները 6 ամիս բանտարկութեան և 50 մէճիտ տուգանքի պիտի դատապարտուին։ Ցանցանքի վրայ բռնուած խաղացողները անմիջապէս պիտի բանտարկուին։ Խաղի սեղանին վրայ գրաւուած դրամին կէսը իբր վարձք պիտի տրուի խաղարանը կոխող ոստիկաններուն։ Խաղի մէջ կորսնցնողները և կամ առնելիքներորները եթէ դատարան դիմեն անլսելի պիտի մնայ իրենց բողոքը։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՄԹԵՐԱՆՈՑ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց Կիւլհանէի բժշկական նախկին շէնքը զինուորական մթերանոցի վերածել։ Այս առթիւ պէտք եղած փոփոխութիւնները պիտի կատարուին։

ՊԱՇՏՕՆ.—Արքունի կալուածներու քննիչ զօր. Շեվքի փաշա եւ կայս. Անձն. Դանձին նախարարութեան հակակշիռ դիւանին անդամ Թէվֆիգ պէյ Սելանիկ գացին քննութեան պաշտօնով։

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.—Գոնիա-Էրէյլի գիծին հողային աշխատութիւնները աւարտած են։ Նիւրէնպէրկէն եկած երկաթէ ձողեր եւ պահանգներ Գոնիա կը ղրկուին մաս մաս։

ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ԴՐԱՆ ԱՌՋԵՒ.— Նամակագիր մը դիտողութիւն կ'ընէ այն խումբ մը երիտասարդներուն վրայ, որոնք եկեղեցիներու բակը կամ դրանը առջեւ չարուած, թեթեւ ընթացքներու մէջ կը գտնուին անցնող կիներուն եւ օրիորդներուն։ Լ.Հերալտի խմբագրութիւնը հրատարակելով այդ նամակը, ինքն ալ կը ձախակցի այդ անպատշաճութեան եւ խիստ միջոցներ ձեռք առնել կ'առաջարկէ։

ՀԱՑՍԱՐ-ԲԱՇՆՑԻ մաքսատունը հրաման ստացաւ ամէն տեսակ դիւրութիւններ ընծայել երկաթուղիով հասած արմտիքներուն եւ ապրանքներուն մաքսային գործառնութեան մասին։

ԿԱՏԱՂԱԲՈՒԺԱԿԱՆ դարմանատուններ պիտի հաստատուին հինգ կարեւոր գաւառներու մէջ։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ.— Մալկարայէն կը գրեն թէ շերամաբուծութիւնը կը զարգանայ։ Փետրուարին 50,000 թթենի տնկուած են։ Զեռնհասներ կը հաւատան թէ մօտաւոր ապագայի մը մէջ Մալկարա տարին 100,000 քիլօ խոզակ պիտի կրնայ արտադրել։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ. — Հրապարակաւ շնորհակալութիւնս և երախտագիտութիւնս կը յայտնեմ ծանօթ ակնաբոյժ Տօք. Տիգրան պէյ Աճէմեանի, որ իր արուեստին մէջ ունեցած հմտութեամբ և փորձառութեամբ քիչ ժամանակին մէջ աչքիս լոյսը ինձ շնորհեց, յաւէտ երախտապարտ ձգելով զիս։ Ուստի կը մաղթեմ որ Աստուած միշտ անպակաս ընէ այսպիսի բարեսէր և գթասիրտ անձերը որոնք թէ՝ ազգին և թէ Օսմ. Պետութեան ծառայող են։

Ոսկերիչի աշակերտ
ՅԱԿՈԲ ԲԸՆԱՃԵԱՆ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՇԸՐ ԷՖ. ԽԱՆԻՆ ՀՐԴԵՀԸ.—Երէկ արդէն գրած էինք՝ Պոլիս, Պահէճ Գարու, Աշըր էֆ. խանին մէջ ծագած հրդեհը։ Երէկ, ինչպէս թուրքերէն թերթերը, մենք եւս գրած էինք թէ երեք մթերանոցներ այրած են։ Մեր միւս պաշտօնակիցները գրած էին նաեւ թէ հրդեհը ծագում առած է սրճարանէն. սակայն այս լուրը սխալ է։ Երէկ մեր կատարած քննութենէն հաստատեցինք թէ, հրդեհը ծագած է Սելանիկցի Նալ.Բուլյումճը և եղբարց գուլպայի և ֆանէլայի մթերանոցէն, որ 4000 ոսկիի ապահովագրուած էր։ Նոյն վաճառատունը դեռ քանի մը օր առաջ վաճառքի նոր մթերք մը բերել տուած էր։ Այդ մթերանոցէն զատ այրեցան նաեւ յանձնակատար Տիգրան էֆ. Իպպէլէրեանի սենեակը որ 1900 անգլ. ոսկիի ապահովագրուած էր, ինչպէս նաեւ քիթրէի և գորգի վաճառական Զարթիկ Բէլլիեան էֆ.ի սենեակը, որ 850 ոսկիի ապահովագրուած էր։ Իսկ մասամբ վնասուեցան Մարտիրոս էֆ. Մավեան և գորգի վաճառական Յովհաննէս էֆ. Բէլլկոֆի վաճառատունները։ Այրած սենեակներուն մէջ դրամարկղները կրցած են տոկալ բոցերուն։

Աշըր էֆ. խանը տոկուն քարաշէն ըլլալով շատ քիչ վնասներ կրած է, որոնք 100 ոսկի կը գնահատուին։ Մուխը պատած ըլլալով ամբողջ շէնքը նախ կարելի եղած չէր ճշդել թէ ո՞ր մասին մէջ էր հեղեղը։ Հրշէջ զինուորները կացիններով խորտակիցին սենեակներուն երկաթեայ դուռները և պատուհանները և ներս չուր սրսկեցին։ Սենեկապետ Մահտեսի Աւագ աղա Դուզկունճուք իր բնակարանը կը գրաւուէր և իր աչկերաը սրճեփ Բոչօ դուրս ելած էր։ Ասոր համար չատ դժուարութիւն քաշուեցաւ խանին դուռը բանալու համար։

Հրդեհին վայրը փութացած էին ոստիկանական նախարար Շէֆիք փաշա և կեդրոնական հրամատար Սաատէթտին փաշա։

Նայիլ էֆ.ի վաճառատան պահապանը որ խանը կը բնակէր, կը հարցաքննուի։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ. — Երկուշաբթի օրուան երկրաշարժը զգացուած է Խտիրնէի նահանգին ամէն կողմերը՝ Ռոտոսթոյի, Ճիսրը Մուսթֆա Փաշայի, Հաւզայի, Տիմոթիքայի, Ճիսրը Երիկէնի, Օրթաքէօյի և ուրիշ տեղերու մէջ։ Քիրմասթիի և Ինէկէօլի, ինչպէս նաեւ Մանասթրի ու Սէրէզի մէջ ալ զգացուած են այս ցնցումները։

Ցունաստանի, Սերպիոյ և Մաճառստանի մէջ ալ նորմոր և ուժգին ցնցումներ զգացուած են, վնասներ պատճառելով։

«Ատանաբոյժ Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ»
Կարդալ Դ. երես

ՊԱՂԱԹԻ ԱՂԲԱՏԱԽՆԱՄԸ

Նոր Տարւոյ եւ Ս. Ծննդեան տօնին եղած նուիրատուութիւնները

Տեարք՝ Վիչէն Դէորգեան, Զարեհ Երէցեան, Յովհան Կոկանեան, Յովհաննէս Գարաեան, Նշան Խաչատուրեան, Յակոբ Զալամանեան, Մաղուտ Գարակէօզեան, Խաչիկ Մանուկեան, Բարթող Կարապետեան, Արշակ Սարաֆեան, Տիրան Տէօքմէճեան, Երուանդ Նազարէթեան, Ստեփան Կալաթալեան, Կարապետ Նիկողոսեան, Հ. Յակոբ Գաբրեան, Յակոբ Գաբամաճեան, Գէորգ Սիմքէչեան, Կարապետ Պեսիկեան, Բենիամին Խանլեան, Ստեփան Զարգճեան, Միհրան Ճէվահիրճեան, Ալիքսան Տէօվլէթեան, Մհ. Իսքէնտէր Աչճեան, Կարապետ Ներոնեան, Մհ. Ալիքսան Գավաֆեան, Միքայէլ Զընտանճեան, Արտաչէս Գէորգեան, Հրանտ Պոյաճեան, Արշակ Միհրանեան, Յակոբ Պուլաքճեան, Յովհաննէս Գարամաճեան, Սարգիս Աչճեան, Նշան Զիլինկիրեան, Մհ. Արշակ Ճիլաճեան, Գէորգ Տէչնէքեան, Օգսէն Ալիքսանեան, Մատթէոս Կէլկէլեան, Յարութիւն Սաաթճեան, Մհ. Սարգիս Բէչիլեան, Կարապետ Բէչիլեան, Մ. Անտոնեան, Միլթիատի Թօհաֆճի, Համբարձում Բէօսէեան, Զաբուղոն Զիլինկիրեան, Դաղարոս Բէօսէեան, Սարգիս Յարութիւնեան, Միհրան Մարտիրոսեան, Յակոբ Կարապետեան, Մհ. Կարապետ Նուրիճանեան, Կոպենիկ Դավաֆեան, Մելքոն Գալբզճեան՝ 10ական դրշ., Յակոբ Ժամկոչեան 8 դրուշ։

ԲԱՄԳԱԿ
8,50 ԲԷՆՍ
24 Մարտ 1904

ՍԱԿԱՐԱՆ

Նախընթաց օր գիները մէյմէկ քիչ ինկան թէեւ, բայց երէկ նորէն վրայ դրին կարեւոր գնումներու և մանաւանդ Լոնտոնի հեռագրական գիներն հետեւանքով և դարձեալ հաստատ կը բռնուին։

—Այսօր, Աւագ Հինգշաբթի, Սակարանը գոց կը մնայ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ
24/6 Մարտ 1904

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	88.23
Ամէնէն բարձր գինը	89.08
» վար գինը	88.23

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	118.75
Երէկուան բարձր գինը	119.75
» վար »	118.75
Ռուսական	93.40
Ճաբոնական	62.25
Քարափ	510.
Քրէտիթ Ֆոնսիէ Էժիբսիէն	283.—
Պանք Նաս. Կրէս.	432.50
Թրամվայի Բամեթղթ	5.90
Բէժիի պարտաթուղթ Ֆրանք 372.	
Անատոլ. Երկ. բամեթթ. Ա.Ո.	11.55
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ. Լ. Օ.	4.70

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 դր.էն	դր. փր.
Մէճիտիյէ արծաթ	108.19
Անգլիական ոսկի	110.03
Ֆրանսական ոսկի	87.20
Քրիմիից	51.05
Նոր մէթալիք	104.05
Բոլ	90.10
Ռուպլի թղթադրամ	8.62
Լոնտոն 3 ամիս	111.22½
Բարիզ »	22.61½

Կարդալ Դ. երես «Ինիսի»
Ապահովագրական Ընկերութեան աղդը

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Երէկ գիշեր ուշ ատեն հեռագրական գործակալութեանց կողմէ մեզի հաղորդուած են հետեւեալ հեռագիրները.—

ԼՈՆՏՈՆ, 6.— Տէյլի Քրօնիքի խօսքին նայելով, Ճաբոնցիք բոլորովին պիտի փոխեն իրենց պատերազմական ծրագիրը, սպայի մը մատնութեան համար։ Այդ սպան մօտերս պիտի դատուի։

ԲԱՐԻԶ.— Ռուս իշխանութիւնները բացարձակապէս կը հերքեն քանի մը թերթերու տուած այն լուրը թէ, Ճաբոնցիք Մանչուրիա մտած են։

—Ճաբոնցիք մտան Վիժու քաղաքը՝ ուրկէ մեկնած էին ռուսերը։

ՀՌՈՄ.—Հակառակ տրուած կրկնակի հերքումներուն, քաղաքական շրջանակներուն մէջ կը պնդեն թէ, Զինասատանի և Ճաբոնի միջեւ գաղտնի և կարեւոր դաշնագիր մը կնքուած է փետրուարի սկիզբէն ի վեր։

ԲԵՌԵՐՍԲՈՒՐԿ.— Ծովակալ Մակարով կը հեռագրէ թէ Բորթ-Արթուրի մէջ խաղաղութիւն կը տիրէ և թէ չորս նոր մարտկոցներ հաստատուած են հոն։

ՀՌՈՄ.— Պիոս Ժ. Պապը դերման կաթոլիկ պատուիրակները ընդունելով գովեստը բրաւ Վիլհէլմ Կայսեր և յորդորեց զանոնք շարունակել իրենց բարեացակամ ընթացքը կառավարութեան հանդէպ։

ԹԱՏԵՐՈՒԱՆ ԺԱՄԱԳԻՐ

Երկ գիշեր ուշ ատեն հեռագրական գործակալութեանց կողմէ մեզի հաղորդուած են հետեւեալ հեռագիրները.—

ԼՈՆՏՈՆ, 6.— Տէյլի Քրօնիքի խօսքին նայելով, Ճաբոնցիք բոլորովին պիտի փոխեն իրենց պատերազմական ծրագիրը, սպայի մը մատնութեան համար։ Այդ սպան մօտերս պիտի դատուի։

ԲԱՐԻԶ.— Ռուս իշխանութիւնները բացարձակապէս կը հերքեն քանի մը թերթերու տուած այն լուրը թէ, Ճաբոնցիք Մանչուրիա մտած են։

—Ճաբոնցիք մտան Վիժու քաղաքը՝ ուրկէ մեկնած էին ռուսերը։

ՀՌՈՄ.—Հակառակ տրուած կրկնակի հերքումներուն, քաղաքական շրջանակներուն մէջ կը պնդեն թէ, Զինասատանի և Ճաբոնի միջեւ գաղտնի և կարեւոր դաշնագիր մը կնքուած է փետրուարի սկիզբէն ի վեր։

ԲԵՌԵՐՍԲՈՒՐԿ.— Ծովակալ Մակարով կը հեռագրէ թէ Բորթ-Արթուրի մէջ խաղաղութիւն կը տիրէ և թէ չորս նոր մարտկոցներ հաստատուած են հոն։

ՀՌՈՄ.— Պիոս Ժ. Պապը դերման կաթոլիկ պատուիրակները ընդունելով գովեստը բրաւ Վիլհէլմ Կայսեր և յորդորեց զանոնք շարունակել իրենց բարեացակամ ընթացքը կառավարութեան հանդէպ։

„ՄԱՆԶՈՒՄԻ"Ի ԹՈՐԹՈՆԸ 45

ԵՐԿՈՒ ՕՐՕՐՈՑՆԵՐԸ

ՎԷՊ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ-ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

Հեղինակ — Թարգմանիչ
ԷՄԻԼ ՌՈՇՊՈՒՌ — ԳԷՈՐԳ ՍԻՄՔԷՉԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԿՈՑՔԻՆ ԱՂՋԿԸ

Բիէռ, դանակը ձեռքը բռնած, նոյն տեղը կը կենար միշտ անխօսուկ և լուռ։

Այս միջոցին անկողնին մէջ քնացող երկու աղաքն ալ արթնցան, և երեքը մէկանց սոսկալի վայնասուն մը ձգեցին սենեակին մէջ։

Մանկամարդ կինը, միշտ ամրապէս բռնած Թիպոյի թեւերը, և շանթարձակ նայուածքը անոր աչքերուն խորը յառելով,

—Ախ, հառաչեց, գինովութիւնը ամէ՛ն չարիք սորվեցուց քեզի։ Անօթութի՛ւն, ծե՛ծ, նախատի՛նք, ամէն բան մտաւ այս դժբախտ տունէն ներս, ու հիմակ ալ կարգը մարդասպանութեան եկած է, անանկ չէ՞։

—Բեզի պէս կնկան ինծի պէս էրիկ կը վայլէ, ըսաւ Թիպօ հեւալով։ Եթէ ես գէշ էրիկ մըն եմ, դուն ալ բո՛զ մըն ես։ Ահա՛ սիրոդդ։

Մանկամարդ կինը գլուխը վեր առաւ պզգանքով, և շառաչուն ձայնով մը,

—Վա՛տ, պոռաց էրկանը երեսին, չե՞ս մտածեր որ քու պատիւդ կ'աղտոտես զաւկներուդ մայրը անպատուելով։

Յետոյ երիտասարդին դառնալով,

—Թմացաք, անանկ չէ՞, ըսաւ, տեսէք Թիպօ ի՛նչպէս կը դատէ իր զաւկներուն մայրը։ Ախ, ինչ սեւ օր է եղեր այն օրը որ Աստուած քեզ իմ դէմս հաներ է։ Իրա՛ւ, հարուստ մը չէինք, բայց գէթ չոր հաց մը կը գտնայինք ուտելու և հանգիստ կ'ապրէինք։ Խե՛ղճ մայրս, ո՛ղջ ըլլալու էր հիմակ, և տեսնելո՛ւ էր այս անգթութիւններդ, որոնք ոսկորէ կմախք դարձուցին զիս։ Բայց դուն չե՛ս բուն յանցաւորը։ Ես գիտեմ թէ ո՛վ է ինկեր առջեւդ և ո՛վ կը մղէ քեզ այս վայրագութիւններուն։

—Ըսէ տեսնեմ ո՞վ է, պոռաց Թիպօ միշտ նոյն կատաղի ուժգնութեամբ, ըսէ՛ որ մենք ալ իմանանք։

—Ըսե՞մ, գոչեց կինը քանի մը քայլ առաջանալով, ըսե՞մ թէ ո՛վ է բուն չարագործը, սա Ռոպէն ըլլալիք չունն է որ ամէն իրիկուն քեզ գլխէ կը հանէ և ամբողջ ընտանիք մը արիւնէ արցունք կը լացնէ։

—Ռոպէնին միսը մի՛ ուտեր չատ, ըսաւ Թիպօ, անիկա աշխարհի՝ ամէնէն ազնիւ մարդն է։

—Այո՛, այնչափ ազնիւ է որ մօտ օրէն քեզ բոլորովին պիտի մոլորեցնէ և բանտերուն մէջ պիտի փտտիս։ Բիչ մը առաջ, երբ մահացու հարուածով մը սպանէիր պարոն Բիէռը, որ զաւակներուդ միակ պաշտպանն է այսօր, ինչ պիտի ըլլար վիճակդ։ Շիտակ թիարան տարուելէ ո՞վ պիտի փրկէր քեզ։

Մանկամարդ կինը վայրկեան մը կեցաւ և արցունքները սրբեց։

Թիպոյի գինովութիւնը կ'անցնէր կամաց կամաց և դատողութեան կայծը կը վառէր ուղեղին մէջ։

Երեք պզտիկները, անկողնին վրայ նստած, ապուշ ապուշ այս տեսարանը կը դիտէին, մերթ ընդ մերթ ներկաներուն ուղղելով իրենց աղերսարկու նայուածքները։

Թիպոյի կինը ուրախութեամբ տեսաւ իր ամուսնոյն ուշաբերիլը, և ամուր ձայնով մը շարունակեց.

—Այո՛, Ռոպէնն է որ այս ձիւները կը բերէ գլխուս։ Այս իրիկուն այս դանա՛կն ալ ան դրաւ քու ձեռքերուդ մէջ, և ա՞ն մղեց քեզ այս զարհուրելի ոճրագործութեան։ Ռոպէն կ'ատէ պարոն Բիէռը, վասն զի ինք վատին մէկն է, մինչդեռ պարոն Բիէռ վեհանձն բարեկամ մը։ Անիկա թշնամի է ամէնուն, և իր բարեկամութիւնը կեղծ է կատարեալ։

«Այս խօսքերս ենթադրութիւններ չեն, Թիպօ։ Հիմակ ամէն բան պիտի ըսեմ քեզի, և պիտի սոսկաս։ Մտի՛կ ըրէ ուրեմն։ Նախ կ'ուզեմ բացատրել թէ ինչո՞ւ համար պարոն Բիէռ հոս կը գտնուի այս պահուս։

«Դիտես թէ ինչ չքաւորութեամբ կ'անցընենք օրերնիս քանի տարիներէ ի վեր։ Դիտես նաեւ թէ ասոր պատճառը մի միայն քու խմանութիւնդ և դատապարտելի անհոգութիւնդ է։ Սա տղաքներուդ վիճա՛կը նայէ անգամ մը։ Ո՛չ վրանին կայ, ո՛չ գլուխնին։ Հապա սա դժբախտ նորածինը, որ չորցած ծիծէ մը ուրիշ անուն չունի։ Բայց այս բաները բնաւ չեն ազդեր քու սրտիդ։ Դուն մի միայն քու խմելիքդ կը մտածես, և անոր համար միայն կ'ապրիս։

«Ասկէ հինգ ամիսի չափ առաջ, ձմեռուան ամէնէն խիստ ժամանակը, ըսի քեզի թէ փայտ չունինք։ Անօթութիւնը սովորական բան մը դարձած էր ա՛լ մեզ համար, բայց կրակ ունենալը անհրաժեշտ էր։ Դուն ականջ անգամ չէ կախեցիր ա՛յնչափ թախանձագին աղաչանքներուս, և նոյն իսկ երեք գիշեր ալ տուն չհանդիպեցար։

«Գործելու կարող չէի, և մուրալու ալ կ'ամչնայի։ Վերջին գիշերը, ա՛լ բոլորովին յուսահատած, բոլոր պզտիկներս ժողվեցի և կանուխկէ մը անկողին մտայ, գէթ կուրծքիս վրայ տաքցնելու համար զանոնք։ Բայց դժբախտ ձագուկներս անօթի էին և չէին քնանար։ Մանկական զուարթ պատմութիւններով ի զուր կը փորձէի անոնց աչքերը գոցել, բայց անոնք՝ թեւերուս մէջ կծկած՝ շարունակ հաց կ'ուզէին ինձմէ։

«Մայր ըլլալու է մարդ հասկնալու համար թէ այդ աղեկտուր ողբերը ի՞նչպէս կտոր կտոր կ'ընէին սիրտս։

(Շարունակելի)

"ՄԱՆԶՈՒՄԻ,,Ի ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՈՆԸ
25 Մարտ 1904 63

ԼԷ ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՂԻՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԺԷ.

Ընդհ. դատախազին ամբաստանագրին միջոցին, Լանկլատ անհամբերութեան և բարկութեան շարժումներ կ'ընէր։ Շատեր այս յուզումը կը վերագրէին ընդհ. դատախազին խիստ պահանջումներուն, բայց աւելի ուշադիր դիտող մը՝ ամբաստանեալին աչքերուն մէջ պիտի գտնէր յուսահատութեան ուրիշ պատճառներ։

Պաշտպան փաստաբանին էր կարգը։ Ան ալ ընդհ. դատախազին պէս սկսաւ Լանկլատի երիտասարդութենէն, բայց խնամքը տարաւ ցոյց տալու թէ այդ երիտասարդութիւնը խորհրդաւորուէ զուրկ, ինքզինքին ձգուած, տխուր և անկարգ էր, ինչ որ նպաստաւոր էր յանձնաժողովին։

—Ընդհ. դատախազը, գոչեց պաշտպան փաստաբանը, հաճեցաւ նկարագրել այս մարդը իբր ամէնէն գարշելի կիրքերու մէկ որոշ, ամէն մեղքերու մէջ թաղուած մէկը։ Այդ մեղքերը ես կը վնտռտեմ ու չեմ գտներ. պաշտպանեալս ո՛չ գինով է, ո՛չ խաղամոլ և ոչ ալ անառակ, որովհետեւ մէկ կիրք միայն տիրած է անոր կեանքին, այն որ զգացած է կնոջ մը համար որուն խոր ապականութիւնը և ճակատագրային գեղեցկութիւնը տեսաք։ Եթէ հանդիպած չըլլար այդ կնոջ, գուցէ աչխատաւոր մը, գործաւոր մը պիտի ըլլար. և եթէ այդ կինը թշուառական մը ըլլալուն տեղ, քիչ մը բարի զգացում ունենար զինքը սիրող մարդուն հանդէպ, Լանկլատ հոս չպիտի ըլլար հիմա։ Բայց Պ. Երդուեալներ, չէ՞ք տեսներ պաշտպանեալս ընդդիմութիւնը ինքզինքը չպաշտպանելու համար, սոսկալի տառապանքները, այն խոր գարշանքը զոր կեանքը կը ներշնչէ իրեն, և այն յուսահատութիւնը որ գրաւած է զայն։ Ընդհ. դատախազը այս բանը խղճի խաթ կը կոչէ. ես կը կարծեմ թէ ատիկա սէրն է, վշտահար սէրը, յուսահատ սէ՛րը։ Եւ իմ խնդիս, պարոնե՛ր, կը հրամայէ ինծի պաշտպանել այս թշուառը, որ դիս կը մերժէ և որ չուզեր պաշտպանուիլ։ Ինքզինքը յանցաւոր կը յայտարարէ. է՛լաւ. ես կը հաւատամ թէ պարզապէս մեռնիլ կ'ուզէ ան և կը յայտնեմ թէ զանգ դատապարտելը անձնասպանութեան մը ձեռնտու ըլլալ ըսել է։ Այս բանը չպիտի՛ ուզէք դուք, այդ բանին իրաւունք չպիտի ունենա՛ք...

Այս յուզուած խօսքերը ներկաներուն մէջ մեծ ազդեցութիւն մը առաջ բերաւ։

Գալով Լանկլատի, վայրկեան մը մտիկ ընելէ ետք իր պաշտպանը, շարժում մը ըրաւ կարծես ըսել ուզելով.

—Որչափ բարի տղայ է.

Յետոյ դարձաւ Սօլէյլ-Բուշանի կողմը, որ հետզհետէ աւելի և աւելի, գրգռիչ ակնարկներ կը նետէր իր Մնգլիացիին։

Փաստաբանը հիմա մտաւ բուն գործին մէջ. պարզութեամբ և անընկճելի տաղանդով մը մէկիկ մէկիկ ի յայտ բերաւ մանրամասնութիւններ, որոնք, ըստ իրեն, չէին լուսաբանուած։ Զանց ապացուցանել թէ, ինչ որ ալ ըսէ ընդհ. դատախազը, Վիտալ Ճանչցած չէր կրնար ըլլալ Լանկլատը և հետեւաբար անոր անունը գրելու մտածումը ունեցած։ Ցիշատակեց թէ Սօլէյլ-Բուշանի և դռնապանին յայտարարութեանց համեմատ Լանկլատի զոհը վառ և կարմիր գոյն մը ունէր, մինչ ամէն մարդ կը վկայէր թէ Վիտալ նշանակելի տգեղութիւն մը ունէր։

Բանախօսը սապէս շարունակեց։

—Պարոն երդուեալներ, այս գործին մէջ արտակարգ և խորհրդաւոր բան մը կայ, որ պարտի ձեր խղճը վարանեցնել։ Ոճիր մը գործուած է, մարդ մը մեղապարտ ճանչցուած է, և կարգ մը ապացոյցներ կը միանան անոր դէմ. կը խոստովանիմ ասիկայ։ Բայց հակառակ այս խոստովանութեան, հակառակ այս ապացոյցներուն, պարոնե՛ր, կ'երդնում որ կը վարանիմ իր մեղապարտութեան վրայ և ես ազատ պիտի արձակէի այս մարդը. պիտի հաւանէի չպատժել ոճրագործ մը, յետոյ բոլոր կեանքս մէկ չարտասուելու համար անմեղի մը մահուան պատճառ ըլլալուս։ Երբեք չպիտի մոռնամ մեծ հռետորի մը սա խօսքերը.—«Եթէ Աստուած մարդուն չէ տուած ոճրի մը կատարեալ լուսաբանութիւնը, նշան մըն է թէ Ան չուզեր դատել զայն և որոշումը վերապահած է իր երկնային դատաստանին»։

Այն վայրկեանին երբ կը կարծուէր թէ վերջացած էր այս պերճախօս պաշտպանողականը և հանրութեան մէջ հաւանութեան շարժումներ կը շրջէին, պաշտպանը հռետորականգեղեցիկ շարժում մը ըրաւ որ բնաւ չէր երեւակայուէր։

Ցանկարծ դարձաւ ամբաստանեալին կողմը, բռնեց անոր ձեռքերը և սեղմելով զանոնք երդուընցուց զայն ըսելու թէ յանձաւոր չէ՛ ինքը։

Ներկաներուն մէջ սարսուռ մը պատեցաւ. ամէն սիրտ կը բաբախէր։ Լանկլատ միայն անտարբեր կ'երեւէր իր պաշտպանին զինքը ազատելու այս փորձին։ Իր աչքերը յառած էին Սօլէյլ-Բուշանի վրայ։ Ցանկարծ, սրանը ողողող կէս մութին մէջ կարծես նշմարել Անգլիացին, որ իր սիրուհիին քովը նստած, բազուկները կ'անցնէր անոր մէջքին, և կինը՝ ի՛նք ալ, գլուխը կը կրթնցուներ իր նոր տարփածուին ուսին։

Լանկլատ չէր կրնար տոկալ ատանկ տեսարանի մը, վրէժխնդրութեան անուելի գաղափարներ անցան ուղեղէն, և ուժգնօրէն թոթուելով փաստաբանին իրեն երկարած ձեռքը, պոռաց.

—Ո՛չ, ո՛չ, յանցաւորը ես չե՛մ...

Ցուզումը պատեց ամբողջ ներկաները։

Երկու երեք հոգի ոտքի ելան։

Բայց նախագահին առաջին խօսքերը վայրկեանի վրդովանքէ մը ետք վերահաստատեց անդորրութիւնը։

—Շատ ուշ մնացիք, ըսաւ ամբաստանեալին, անմեղութեանդ վրայ ճառելու։ Մինչեւ հիմա պատասխանել մերժելէ ետք ձեր այդ կամքը պիտի ըսէ տայ թէ ազդեցութիւն մը, յուզում մը առաջ բերել կ'ուզէք։ Ուստի կը խնդրենք Պ. երդուեալներէն իրենց համոզման վրայ մնալ։ Լաւ, եթէ անմեղ էիր, ինչո՞ւ առաջուց չըսիր։

—Է՛, որովհետեւ, գոչեց Լանկլատ, որովհետեւ յանցաւոր կը կարծէի ինքզինքս։

(Շարունակելի)

ԱՏԱՄԱԲՈՅԺ
Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԲԵՐԱ, ՍՈՒՐՈՒԷՐԱՅԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 4
(ՊՈԳԱՏԼԵԱՆ ՍՐՃԱՐԱՆԻ ԴԻՄԱՑԻ ՓՈՂՈՑԻՆ ՄԷՋ)
ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 9ԷՆ 3 (Ը.Ե.)
Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ՇԱՊԻՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐԻ մեր գործակալն է Մեծ. Գագիկ էֆ. Օզանեան, որուն կրնան դիմել, Մանզումի բաժանորդագրուել փափաքողները։

ԴԵՐՁԱ՛Կ
ԴԵՐՁԱ՛Կ
ԴԵՐՁԱ՛Կ

25 տարիէ ի վեր ծանօթ դերձակ Երիզացի Յովհաննէս էֆ. Սարգիսեան, Մէհմէտ Սալիմ էֆ.ի ընկերակցութեամբ դերձակատուն մը հաստատած է Պոլիս, Պապը Ալի ճամբէսի, Մէսէրլիէ պարթեմանին տակ 17 թիւ վաճառատան մէջ։

Անոնք որ թէ՛ ժան, թէ՛ տոկուն, թէ՛ լաւ կերպասէ, թէ՛ ձեւաւոր և թէ վերջին նորաձեւութեամբ հագուստ կտրել կ'ուզեն, պէտք է դիմեն նոյն վաճառատունը։

ԱՄՍԱԿԱՆՈՎ ՎՃԱՐՈՒՄ

Այս դերձակատունը իր բազմաթիւ յանձնարարութիւններուն դիւրութեան համար հագուստներ կը շինէ և փոխարէնը կը դանձէ

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ.

ԻԼԱՆ

Թէլէկրաֆ վէ բօսթա նէզարէթիյէ պիւյուքմամ Թէլէկրաֆ վէ բօսթանէլէրէ իսթիմալ օլունմադ էվրագ վէ տէֆթէրիրը մանթուպ վէ միւճէլլիսաթը իւչ սէնէ միւտէթէթ վէ պատէլ իմայէ գօնթարմաթօ թէմթիսնէտ 100տէ 20 իսթիսարյա տիրօզիթօ իթա իսթմէք շարթայա մէվգիր միւնագասաա վաղ օլունտուղունտան, թալիպ օլանլարրն նիւմուտէ վէ չէրսիթիրի կէօրիւպ անլամագ վէ տահա զիյատէ թաֆսիլաթ ալմադ իչին էվվէլ էմրտէ 100տէ օն հիսապլյա 600 ասէտա լիրաի օսմանի թէէմինաթը նագտիէ վէ նախօտ մէպլաղը մէզկուրէ մուգապիլ Տէրսաատէթ Թիճարէթի օտասրյա մուգավէլաթի մուհարրիրլիյինտէն մուսատագ քէֆալէթը գալիպէլէրինի համլէնս վէ էյեամը թաթիլտէն մասատ հէր կիւն թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթի մէճլիսը իտարէսինէ միւրաճաաթ էդիլմէլէրի իլան օլունուր։

13 Մարթ 1320

Տօրմա Պաղչէ Կաղխանէի Ամիրէսնէտէ հաբլ օլան վէ պէհէր ճէտիտ գանթարը եանի 100 քիլօսը սիմ մէճիտի 20 ղրշ. հիսապլյա սէքիզ ղրշ ֆիրուխթ իսիլէկլէլէն պիրինճի նէվ քօք քէօմիւրինին ֆիի մուգաբէրինտէն պիր ղրուշ թէնզիլիյլէ եէտի ղրուշա վէ իւչ ղրշ. օն բարա ֆի իլէ ֆիրուխթ իսիլմէքտէ օլան մախլութ քէօմիւրինէն տախի 30 բարա թէնզիլիյլէ 100 բարայա իչպու մարտն 22ինճի կիւնիւնէն իթիպարէն ֆիրուխթ իսիլմէքտէ օլտուղը իլան օլունուր։

22 մարտ 1320 -3—3

ՕՐՈՒԱՆ ԳԻՐՔԸ
«ՄՏԱՏՈՒԹԻՒՆՔ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ՀԱՅ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ»
Գրեց «Գիսակ»
Կեդրոնատեղին՝ Մանմուա Բաչա, եէնի Զարրը, 206—29։
ԴԻՆ 5 ՂՐՈՒՇ

ՔԷՕՇՔԼԻԻ ՀԱՄԱՄ

Պաեէղիտ ճիվարրնտա Թավշան թաչրնտա Քէօչքլիւ Համամն սուեու զաթէն խալիս Գրրգ Զէշմէ սույու օլտուղու կիպի, աէրունի սըհէթ նօգթաի նազարրնտան թանզիֆ էտիլմիշտիր։ Օտալարրն տիվարլարը վէ զէմինէրի խալըլարլա թէֆրիշ վէ ուշագարրն ճէլիպնէ մախսուս օտալարա էյէքրիգ զիլէրի թաալիգ օլունմուշ վէ թագըմարը էն ալասընտան օլարագ թէճտիտ վէ տիկէր համամարա եզէհէր ճիհէթ միբաճճահ օլտուղու հալտե, խատէմէ իւճրեթի տախի վէրիլմէյէրէք եալընըզ օտալարրնտա պիրինճի տէրէճէ պօղչա թագըմը իլէ քէսէ սապուն պէրաակէր օլտուղը հալտե ՊէՆ զրուշ, քէսէ սապուն օլմասրը հալտե ԻՒԶ զրուշ, վէ տրշ սօֆալարրնտա չզգմա իլէ ԻՒԻ զրուշա միւշթէրիսինի գապուլ իտէճէկսինի վէ թէչրիֆէ բաղպէթ պուեուան զէվաթը քիրամըն հէր հալտե մէմնուն օլաճաղը ճուտամա վէ բազար կիւնլէրի ագշամա գատար վէ սաեիր զէման գատրնլարա օտալարըպչըգ օլտուղը հալտե քիչատէ օլտուղը իլան օլունուր։

Բասդալիա կիճէլէրի համամ աչրգ տրր։

ՉԱՏԻԿ
ՉԱՏԻԿ
ՉԱՏԻԿ

ՅԻՎԱՆ ՏԱՎՈՒՏԵԱՆ մեծ շաբաթավաճառանոցը որ 1881էն ի վեր ծանօթ է հասարակութեան իբր առաջնակարգ ՄԱՔՈՒՐ և ԲԱՂՑՐԱՀԱՄ շաքարեղէններ պատրաստող, այս անգամ կուգայ զեկուցանել իր պատուական յաճախորդներուն թէ, հոն, սովորաբար գտնուած թարմ անուշեղէններէն, եւրոպական համեղ ըմպելիներէն, հարսնիքի կամ տօնոյթներու համար պատրաստուած «ֆոնտա»յէն, «ըրթի ֆուռ», «ֆուռէ», ֆռֆռ կլասէ», և այլ շաքարեղէններէն, ու «բաթիսրրի»ի վերաբերեալ ճոխ մթերքէն զատ, այս անգամ Զատկի առիթով, կարագ իւղէ համեղ և քաղցրահոտ և ամէն տեսակէ

ԶԷՕՐԷՔՆԵՐ

ԶԷՕՐԷՔՆԵՐ

յատկապէս պատրաստած է, էն դրժուարահաճներն անգամ գոհացնելու յատկութիւններով օժտուած։

Ուստի եթէ կ'ուզէք ՉԱՏԻԿի առիթով ունենալ ընտիր

ԶԷՕՐԷՔՆԵՐ

ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐ

ԸՄՊԵԼԻՆԵՐ, դիմեցէ՛ք

Ձ. ՏԱՎՈՒՏԵԱՆ

ՄԵԾ ՇԱՔԱՐԱՆՈՑԸ

Գումգաբու, Սթասիոնի մօտ, թիւ 27, և Պալի-Փաչայի զառիվայրին վրայ գտնուող թիւ 50 խանութները։

ԴԻՄԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԴՈՀ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՔ

ՏՕՔԹ. Ն. ԹԻՒԼԵԱՆ

Իր յաճախորդներուն դիւրութեանը համար ամէն օր կը գտնուի Պախչէ Գաբու Քիւչիւքեան Դեղարանը, կէս օրէն մինչեւ 2 (Ը. Ե.)։ Առտուները մինչեւ կէս օր Մաքրիգիւղ, ըստ առաջնոյն։

9—30

Լ'ԻՆԻՈՆ

ԵԱՆԿԵՆԱ ԳԱՐՃԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻՂՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՄԸ
1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷՏԷՍԻՍ ԳԵԼԸՆՄԸՆ
Մէրճգի իսարէսի — Բարիզտ, Վաճտամ մէյտանընտա 9 ճիւմէրոլը
ֆայիրէի խուսուսիյէրինտէ

ՀԱՅԻՊ ՇԻՒՊԷՍԻ
Սէրմայէ վէ իսթիհսաթ 120,000,000 ֆր.
1902ինճի մագպուզաթը 24,000,000 »
Էօսէնէն զիյան 274,000,000 »
Միկուրթալը խանէլէրին զէյմէթի 21½ միլիառ

1828 L'UNION DE PARIS

ԷՕՄԻՒՐ ՇԻՒՊԷՍԻ
Սէրմայէ վէ իսթիհսաթ 161,000,000 ֆր.
1902 մագպուզաթը 12,000,000 »
Էօսէնէն զիյան 129,000,000 »
Միկուրթալը էօմիւր 272,000,000 »

ՊՈՒՇԻՒՐԷԹ կանէէթ միւսաիր չէրոթիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր էՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ չիւպէսի տախի միւխթէլիֆ բուրէքատ վէ խուսուսի էհվէն ֆիյթթալրա էօմիւր սիկուրթա իտէր։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՊԱՆԳԱՍԸ «Օսմանլը Պանքասը» տրր. Թիւրքիա վէ մէմալիքը Շարգիյէ իչլուն միւտիրիյէթը ումումիյէ — Սրթամգօլուա, Սուլթան Համամընտա, Բաղրրը Օղլու Բասաժը

Միւսիրի ումումիսի — ՍԻՄՕՆ ՔԱՑՍԷՐԼԻԵԱՆ

Միւսիր մուսավիճի — ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍՍԱՆ

Ղալաթատա այրուճա պիր Շիւպէսի օլտուղը կիպի՝ մէմալիքը Մարրուսէին հէր թարաֆրնտա տախի խուսուսի ամանալարը վար տրր։

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՑԹԻՉ ԿՈՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԱԼԱՏԱՆ
THE SINGER MANIFACTURING Co.

ՍԻՆԿԷՐի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատ որ տչաբերիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարներն լոկ Սինկէրի մեքենայ ակնկալած են գործածել։ Սինկէր ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր՝ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն ՍԻՆԿԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ վաճառատուներուն մէջ։

ԲԵՐԱ՝ 1. Մեծ փողոց, Պոն Մարշէի դիմաց թիւ 343 և 343 կրկին։ 2. Մ. փողոց, Կալաթա Սէրայի դիմաց։

ԿԱԼԱԹԱ՝ 1. Սինկէր խան, Թինէլլին ետեւ։ 2. Թրամվէյի կայարանին դիմաց

ՊՈՒԼԻ՝ 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։ 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայ կայարանին դիմաց թիւ 13։

ՍԿԻՒԹԱՐ՝ Զարյը պօյր թիւ 120։

ԴԱՍԵՐԸ ԵՒ ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆՔ ԶՐԻ

Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի, Բերա, Մեծ փողոց թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիզ Օղլուի տունը։

Կեղծիքէն զգուշանալու համար վերի նշան նշանագրութիւն ընելու է։

ՖԷՆԻՔՍ ՕՓՐԻՇԻԷՆ
ԿԵՆԱՑ. ՀՐԴԵՒ. ԾՈՎՈՒ
ԿՅՍՏ. ՔԱԳ. ՍՈՒԱՆԶԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵՑԱԼ Ի ՎԻԵՆՆԱ 1860ԻՆ
Գրասենեակ Հանօքուլօ խան, թիւ 52, 53, 54, 55, 56
ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ՝ Գ. ՖԵՐԱՏԵԱՆ

Ֆէնիքս Օփրիշիէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը. —
35 տարեկան մէկը որ կ'ուզէ ապահովագրուիլ Ֆէնիքս Օփրիշիէն ընկերութեան 20000 ֆր.ի և քսանհինգ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆրք. պիտի վճարէ. ու պայմանաժամուն պիտի ստանայ 31266 ֆրք. հնչուն դրամ տվբողովին։ Իսկ եթէ մեռնի զոր օրինակ, 10 տարիէն իւր ժառանգորդները անմիջապէս պիտի ստանան 21314.62 ֆր.։
Այս ամէն գումարներ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ չեն, այլ ԻՐԱԿԱՆ, և Ֆէնիքս Օփրիշիէն ընկերութիւնն այս գումարներուն վճարումն կ'երաշխաւորէ իւր բոլոր ունեցուածքով։

ԱՐԴՈՒԶԱՐԴԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԳՐԻԳՈՐ ՄԱԶՄԱՆԵԱՆ

Այն ամէն փափկաճաշակ և չիք տիկինները և օրիորդները, որոնք կը փափաքին ճաշակի յարմար և վերջին նորաձեւութիւններուն համաձայն կառնիթիրներ, պուոտէ, տանթել, ժաքաս, սեղմիրան, հովանոց, գուլպայ և առանցկագ ֆապրիֆներու հոտեղէններ և ուրիշ ամէն տեսակ նորաձեւութեան նիւթեր գտնել, ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԱԺԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ, պէտք է դիմեն՝
Մեծ Շուկայ, Գալիսիճիլար, թիւ 56
ԿԻՒԼԻՍՊԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ՏՊԱՐԱՆ
ՆԵՐՍԷՍ Գ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ - ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
Կ. Պոլիս, Քիւչիւք Աբբր էֆէնտի խան

Մանօթ Տպարան, յարգայ հասարակութենէն վայելած համակրանքէն քաջալերուելով, այս անգամ բերել տուած նորահնար մեքենաներու շնորհիւ պատրաստեալ է ամէնէն գեղեցիկ տեսակներն իսկ գոհացնել։

ՄԱՔՈՒՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԵՒ ԱՆՀԱՒԱՍԱԼԻ ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տպարանիս մէջ կը պատրաստուին, նամակագրութիւններ, պարտամուրհակներ, փոխանակագիրներ, չէքեր, հարանեկան գրութիւններ, հրաւիրագիրներ, ապգի, գրքոյկներ՝ ամէն լեզուէ, ինչպէս նաեւ վաճառականաց վիմագրական, ապտիրական և կազմի վերաբերեալ ամէն տեսակ գործեր։

«Մանազդ» կը պատրաստուի կէս ժամուան մէջ
1000 նամակագլուխ 10 ղրուշ, 100 այլեքարթ 5 ղրուշ
100 դրշ.ի ապապրանքի ընողին մէկ տուփ այլեքարթ կը նուիրուի։
Գաւառներէ եկած ամէն յանձնարարութիւն փութով և դիւրամատչելի ձեւերով կը կատարուի։

ՁԱՐԴԱՐԱՆՔ ՀԱՐՍԻ ՄՈՄԵՐՈՒ
ՏԻԿԻՆ ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Կ. Պոլիս, Զագմագճիլար Եօղուշ, Մեծ Նոր խանի մէջ, վարի յարկ, թիւ 47
ՆԱԽԿԻՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՄԵՍՐՈՊ ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆԻ

ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ՄՈՄԵՐՈՒ փառաւոր զարդարումներովը ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ եղած սոյն վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին ամէն տեսակ մետաքս երիզ, լէմոն ծաղիկ, կրլանգ, քղանց, ձեռնոց, մնտուկ, արծաթապատ ափսէ և մկրտութեան հագուստ։

Անգամ մը կ'արժէ այցելել սոյն վաճառատունը, տեսնելու համար ապրանաց տեսակի ճոխութիւնն ու ազնուութիւնը, և շատ մը ՖԱՆԹԷԶԻ ձեւեր մոմի կապուածներու որ ամէնէն գժուարահաճն իսկ կրնայ գոհացնել։

Մասնաւոր յանձնարարութիւնք կը կատարուին խնամքով և ճշդապահութեամբ։

ՄԻ՛ ԽԱԲՈՒԻՐ ՈՒՐԻՇ ՏԵՂ ՄԱՄՆԱՃԻՂ ԶՈՒՆԻ

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Պոլիս, Պանչէ Գաբու, Պիճ Պիր Զէօֆիտ դիմաց
ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Իզմիտի, Տողրամաճը փողոց իր քանկարանը։ Ամէն օր 5—11 դիմել Պոլիս, Պանչէ Գաբու, Պիճ-Պիր-Զէչիտին դիմաց։
Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ՏՕՔԹՈՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ
ՀԱՆՐԱՄԱՆՈՒԹ ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ, ՄՈՐԹԱՑԻՆ ԵՒ ԾՆՆԴԱՄԱՑԻՆ ԱՆՇՆՈՒՄ
ԲԵՐԱ, Մեծ Փողոցի ուղղութեան վրայ, Մեծ փողոց թիւ 4 ԱՄԷՆ ՕՐ
Տեր եւ Տիկին
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ, ԲԱՐԻԶ 1900

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ-ՔԱՐՄԷԼ ԸՆԿ.
ԱՆԱՐԱՏ ԳԻՆԻՆԵՐ ԵՒ ՔՕՆԵԱՔՆԵՐ
ՌԻՇՕՆ ԼԸ-ՍԻՕՆԻ (Պաղեստին) մեծ մառաճեռէն
ԱՄԷՆ ՏԵՂ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ. — ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ ԵՒ ՄԹԵՐԱՆՈՑ
Ղալաթիոյ Քարափը, Սիրէ Ֆրանսէզ, թիւ 145—147

Բարիզի բժշկ. կաճառին բրոֆէսէօր Ժ. ԲՈՒՇԷՒ
Պոտոյի գիտական կաճառէն Բրոֆ. ԿԱՅՕՆԻ
Համպուրկի քաղաքապետութեան քիմիագէտ Ս. Է-ՆՕՒԻ և այլ նշանաւոր գիտուններու վկայութեամբ,
ՄԵՐ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ԵՆ
ԲՆԱԿԱՆ, ՕԳՏԱԿԱՐ ԵՒ ԴԱՐՄԱՆՈՂ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԵԼ
ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԻՆ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ